

A közgyűlésen egyetlen védője sem akadt a szivattyuadónak, a többség mégis megszavazta

Pénteken kezdődik a szabályrendelettervezet részletes vitája

(A Délmagyarország munkatársától.) Értelhető nagy érdeklődés mellett kezdődött meg csütörtökön délután a rendkívüli közgyűlés. A padsorok, sőt a karzatok is zsúfolásig megteltek. Az ülést a polgármester félöt előtt néhány perccel nyitotta meg.

A napirend első pontja

a szivattyuadó

volt. A szabályrendelettervezetet dr. Csönka Miklós adóügyi tanácsnok ismertette. Elmondta, hogy erre az adójövedelemre a költségvetési deficit eltüntetése végett van szükség a városnak.

Dr. Dettre János

szólt fel elsőnek. A mai nehéz idők azt parancsolják, mondta, hogy munkával és kenyérrel pacifikálja a közgyűlést, akiket az éhség és a nyomor lázít. Senkisémmé válik a felelősséget olyan intézkedésekért, amelyek az inséget csak fokozhatják. Az új adók behozása pedig fokozza az inséget. A költségvetés szerint a vízműtelep bevétele több, mint 100.000 pengővel nagyobb a kiadásainál. A csatornaépítés költségeit a város polgársága már régen letörlesztette. A szivattyuadó burkolt pótdóemelését jelent, amely az egyenlő teherviselés elvét is megsérti, mert csak a nagyköruton belüli polgárságot terheli meg. (Helyeslés.) Hir szerint a kormány törvénnyel kívánja felemelni a községek pótdóját, hogy megszüntethesse a borfogyasztási adó aránytalan igazságtalanságát. Számolni kell tehát azzal, hogy január elsejétől kezdve 15-20 százalékkal nagyobb lesz a pótdó. A szivattyuzási adó, a lakásfelszabadítás, a pótdóemelés az inséget fokozza. Társadalompolitikai elv, hogy ez a generáció, amely vérben és aranyban annyit áldozott, joggal hátrithatja át a terhek egy részét az utána következő nemzedékre. Ezzel szemben a város hatósága a szivattyuadó egy részét tartalékolni akarja a csatornázási alap javára.

— A polgármesternek két kiváló képessége van. Az egyik a dialektikája. Kiváló képessége van ahoz, hogy a belvárosi szavazókkal megszavaztassa a borfogyasztási adó fentartását és hogy a külvárosi polgársággal megszavaztassa a belvárosi terheket. A belváros polgársága készséggel elismeri, hogy a mai borfogyasztási adó igazságtalan és hajlandó küzdeni ellene, de joggal kívánhatja, hogy a külvárosrészek ne szavazzák meg azt az adót, ami csak a belváros polgárságát terheli. A város szeretetét egyetlen párt sem sajátíthatja ki.

— Mi nemcsak a tornyokat és az árkádokat szeretjük, hanem azokat is, akik a városban élnek, az egzisztenciájának utolsó roncába kapaszkodó kereskedőt, a bérhátralekkel küzdő földbérlet, a munkanélküli munkást. Arra kérjük a polgármestert, hogy ne csak a klinikertéglát szeresse, hanem a pinceoduk beteg lakóit is. A város ötmillió pengőt fizet tisztviselőinek, joggal elvárhatja, hogy szükség esetén gondoskodjék a városról is. Nagyon szegényes pénzügyi koncepció az, amely a pénzügyi nehézségeket csak adóemeléssel, vagy függőkölcsonnal tudja áthidalni. Indítványozza, hogy a közgyűlés térjen napirendre a szabályrendelettervezet fölé. (Általános helyeslés.)

Dr. Kovács József

tiltakozik az ellen az állítás ellen, hogy a meglévő csatornák építési költségeihez az érdekeltek polgárság eddig nem járult hozzá semmivel sem. A szivattyuadó burkolt pótdóemelés, jobban szeretné, ha helyette a közgyűlés inkább a pótdót emelné fel nyíltan. Ez az emelés csak egy évre szólna, viszont a

szivattyuadó állandó terhet jelentene. (Helyeslés.)

Pásztor József

a következő felszólaló. A helyzet a szivattyuzási adó bizottsági tárgyalása óta, mondta, lényegesen megváltozott és ma már nincsen szükség szivattyuzási adóra. A rendkívüli közgyűlés napirendjének harmadik pontja az inségadó. Ennek a jövedelméből fedezik majd a népkonyha költségeit. Ezt a múlt évben a szegényalapról, tehát a költségvetés keretén belül intézték el. Ugyanez történt a tűzifasegéllyel. A múlt évi költségvetésnek ez a kiadási tétele felszabadul, ami pedig 80.000 pengős könnyebbséget jelent. Kijelenti, hogy nem hivatkozik arra, hogy a polgármester kezdeményezésére az inségadóra önként lemondtak a városi tisztviselők fizetésük bizonyos százalékaról. A polgármester negyvenötvenezer pengőre becsülte az inségalap ilyen módon történő gyarapodását. A tisztviselőkérdéssel behatóbban kell foglalkozni, mert mamutfizetések is vannak és igazságtalan aránytalanságok. Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos jövedelme eléri az évi 20.000 pengőt. Jövedelmei között szerepel a fizetése, a városi pótléka, majd 5000 pengő külön szerződés alapján és még egy pótlék, külön munkadíj címén 2400 pengő, amit a közbiztonság felügyeletéért kap. Még több ilyen tétel volt ezekről kell lemondani, mielőtt a város elszegényedett polgárságával szivattyuadót akarnak fizettetni. (Helyeslés.) A nagy fizetések redukálásával és az inségadó bevezetésével a költségvetés körülbelül 120.000 pengővel könnyebbé válik, tehát a fedezetlenül maradt hiány teljesen elenyészik. A polgármester azzal is érvel a szivattyuadó mellett, hogy ezt az adót csak a belváros fogja fizetni, a külváros nem. Végtelenül veszélyes érvelés ez a város első tisztviselője részéről, azonkívül nem is állja meg a helyét. Miért nem fordul a polgármester Csönka tanácsnokhoz, aki megmondhatta volna, hogy a kérdéses területen lakóknak hány százaléka fizet 500 pengőnél kisebb lakbért, hány százalék fizet 500-tól 1000 pengőig és hány százaléknak van 1000 pengőnél nagyobb lakbéré. Hogy meggyőzzem a polgármester urat, csak néhány tételre hívom fel a figyelmét, amelyek bizonyítják, hogy azon a területen, amelyre a szivattyuadót ki akarják vetni, százával és százával vannak ilyen lakberek, mint 384, 400, 280, 150, 100, 240, 192, 80, 50 pengő.

Pásztor itt 44 lakás pontos címét és lakbérét sorolja föl, majd azzal fejezi be felszólalását, hogy legyen a közgyűlés a gondokkal küzdő és nyomorgó lakossággal szolidáris, tanúsítson megértést a bajok és szenvedések iránt és egyhangulag szavazza le a szivattyuzási adót. (Helyeslés.)

Dr. Kertész Béla

jelentkezik szólásra.

— Mellette senki sem szólal fel? — kérdi derűtséget keltve valaki.

Kertész igazságtalannak és méltánytalanul tartja, hogy a város hatósága a költségvetési deficitet a lakosságnak csak egy töredékével kívánja megfizettetni. A belvárosi lakó magasabb lakbérével már régebben megfizette és fizeti ma is azt az előnyt és kényelmet, amit a csatorna és a vízvezeték jelent számára. Rendkívül veszedelemes ultra lép a hatóság, amikor szembeállítja a belvárost a külvárossal. Csatlakozik Dettre indítványához.

Dr. Eisner Manó

szólt fel ezután. A közéleti erkölcs megkívánja, hogy ha valakinek más véleménye van a szivattyuadó kérdésében, mint a korábbi fel-

szólalóknak, az nyilatkoztassa ki ellenvéleményét. Mivel ilyen felszólalás nem hangzott el, meg kell állapítani, hogy nincs a közgyűlésnek olyan tagja, aki megszavazná a szivattyuadót. A város hatósága a tárgyalás sorrendjét is szabálytalanul állapította meg. A jövő évi költségvetést a közgyűlés még nem tárgyalta le, tehát nem tudni, lesz-e egyáltalában szükség új adóra, hogy lesz-e a költségvetésnek fedezetlen hiánya. Csatlakozik Dettre indítványához.

Dr. Bodnár Géza

stilszerűnek tartaná, hogy a rendkívüli közgyűlés meghívóját gyászkeretbe vonták volna.

— A szivattyuadó a gyászkeret, — mondja a polgármester.

Bodnár Géza ezután megállapítja, hogy a város pénzügyi politikájában sohasem a ferveszerűség érvényesült, hanem mindig csak a kényszerűség. A költségvetési hiány eltüntetésének csak egy módja van, a takarékoság. Csatlakozik Dettre indítványához.

Wimmer Fülöp

szólt fel ezután. Beszéde kezdetén a polgármester átadja az elnöki tisztséget dr. Pálffy Józsefnek, maga pedig a mellette lévő székbe, a »vitalkozó székbe« ül, jelezve, hogy szenvedélyes harcba készül.

Wimmer Fülöp megállapítja, hogy a polgármester a polgárság minden újabb megterheléséből nyereszkedni akar. Nyer a város a vízműtelepen, a közbiztonságon és nyerni akar a szivattyuadón is. Harminc év óta megvan a jelenlegi csatorna és a polgármesternek most jut eszébe a csatornahasználat megdrágítása. A vízműtelep többletjövedelme 80.000, a közbiztonságé 60.000 pengő, a kettő együtt 140.000 pengő, körülbelül annyi, mint amennyi a szivattyuadó címén befolyyna. Használja fel ezt a város.

— Szavazzunk, — kiáltja valaki.

— Mi felelősséggel tartozunk azoknak, akik ideküldtek ellene és küzdenünk kell minden új adóteher ellen. Beszélünk kell, amíg meggyőzzük a polgármestert álláspontja helytelenségéről, — kiáltja erősen Wimmer. A polgármester a háztulajdonosokat a lakások felszabadításának ígéretével akarta lekenyerezni. Nem hiszi, hogy a külvárosi képviselők megmerjék szavazni ezt az új adót. Csatlakozik Dettre indítványához.

Több felszólaló nem jelentkezett, mire dr. Pálffy József bezárja a vitát és a polgármesternek adja át a szót.

A polgármester

nem tartja döntő érvnek, hogy senki sem szólt fel a szivattyu adó mellett. Elismeri, hogy nem népszerű dolog adó mellett beszélni. (A külvárosiak a polgármesternek ezt a kijelentését tüntetőleg megtapsolták.)

— A belváros polgársága eddig ingyen kapta a csatornát, pedig minden nagyvárosban már fizetik a csatornaadót. Hogy jön hozzá a külvárosban lakó Lajer Dezső, hogy a belvárosban lakó Eisner Manó csatornahasználatát fizesse meg. (Nagy zaj.) Ha Budapesten idejekorán észrevették volna a gazdasági helyzet romlását, akkor nem fajultak volna idáig a dolgok.

— Ellenzéki beszédet tart a polgármester, — szól közbe Pásztor József.

A polgármester ezután arról beszél, hogy a bajok megelőzése végett kell behozni az új adót.

— Ha Biedl Samu az adó ellen van, akkor nem érti a dolgot — mondja a polgármester.

— Ne tessék sértegetni a közgyűlés tagjait — kiáltja Pásztor. (Nagy zaj.)

— Biedl bizottsági tag urra mondtam valamit és Pásztornak van kifogása ellene — mondta a polgármester.

Pásztor: Mint közgyűlési tag tiltakozom ez